

## תזכיר חוק

### א. שם החוק המוצע

חוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ה-2025

### ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), פתחו ארגוני טרור במתקפה רצחנית כנגד כוחות הביטחון ואזרחי מדינת ישראל. מתקפה זו גבתה את חייהם של מאות אזרחים ושיבשה את מערך החיים בחזית ובעורף במדינה. בעקבות מתקפה זו הכריז שר הבטחון, באותו היום, על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני בטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) (להלן – הפעולות הצבאיות המשמעותיות).

במסגרת הפעולות הצבאיות המשמעותיות המתמשכות מאז המועד האמור, מתחוללת עלייה גם בהיקף ובעוצמה של תקיפות סייבר כנגד גופים אזרחיים במשק הישראלי.

חברות המספקות שירותים דיגיטליים ושירותי אחסון, כהגדרתם בחוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – החוק), מתאפיינות בחיבוריות גבוהה לגופים רבים במשק הישראלי, לרבות משרדי ממשלה וגופים ציבוריים, ובהם גם גופים ביטחוניים, תשתיות מדינה קריטיות, ארגונים חיוניים לתפקודו של המשק ועוד. בשל חיבוריות זו, הנזק שנגרם מתקיפה כנגד חברות אלו עלול להתפשט ולהשפיע על חברות רבות במשק.

נוסף על כך, למרות רגישותן וחשיבותן המשקית של חברות אלו, אין כיום גורם ממשלתי האמון על הסדרת פעילותן בכל הנוגע להגנת הסייבר. לעניין חברות כאמור המחזיקות או מעבדות מידע אישי, קיימת הסדרה של פעילות זו על-ידי הרשות להגנת הפרטיות. בנסיבות אלה, ספקים של שירותי אחסון ושל שירותים דיגיטליים מהווים יעד מועדף לתקיפות סייבר.

בייחוד בתקופת הלחימה הנוכחית, תקיפות סייבר חמורות נגד ספקים אלה עלולות להביא לפגיעה רחבה בביטחון המדינה, בביטחון הציבור או בקיום האספקה והשירותים החיוניים.

כדי להתמודד עם הצורך המתואר לעיל, התקינה הממשלה, ביום י"ד בכסלו התשפ"ד (27 בנובמבר 2023), את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון), התשפ"ד-2023 (להלן – תקנות שעת החירום), ובסמוך לכך, ביום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023) חוקק החוק אשר החליף את תקנות שעת החירום. ביום י"ז בתמוז התשפ"ד (23 ביולי 2024) הווארך תוקף החוק עד ליום ב' בניסן התשפ"ה (31 במרץ 2025).

נוכח מטרות החקיקה, נוכח המשך מצב הלחימה "חרבות ברזל", על סיכוני ואתגרי הסייבר הכרוכים בו והצורך המבצעי לאומי הנגזר מכך, כדי לאפשר המשך התמודדות חיונית עם תקיפות סייבר במגזר השירותים הדיגיטליים

ושירותי האחסון במצב לחימה זה, ובשים לב לאיזונים הקבועים בחוק כפי שפורטו, מוצע להאריך את הוראת השעה עד יום ט' בחשוון התשפ"ו (31 באוקטובר 2025).

**ג. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר**

## תזכיר חוק מטעם משרד ראש הממשלה:

### תזכיר חוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון (הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ה-2025

1. תיקון סעיף 12 בחוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון, תשפ"ד-2023<sup>1</sup>, בסעיף 12 במקום "עד יום ב' בניסן התשפ"ה (31 במרץ 2025)" יבוא "עד יום ט' בחשוון התשפ"ו (31 באוקטובר 2025)"

## דברי הסבר

**כללי** ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), פתחו ארגוני טרור במתקפה רצחנית כנגד כוחות הביטחון ואזרחי מדינת ישראל. מתקפה זו גבתה את חייהם של מאות אזרחים ושיבשה את מערך החיים בחזית ובעורף במדינה. בעקבות מתקפה זו הכריז שר הבטחון, באותו היום, על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני בטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) (להלן – הפעולות הצבאיות המשמעותיות).

במסגרת הפעולות הצבאיות המשמעותיות המתמשכות מאז המועד האמור, מתגברות ומתעצמות תקיפות סייבר נגד גופים אזרחיים במשק הישראלי. מטרת תקיפות סייבר אלו היא לפגוע, כחלק מהמתקפה המשולבת המכוונת כלפי חוסנה של מדינת ישראל, גם בכלכלה ובתפקודו התקין של המשק הישראלי. תקיפות סייבר עלולות לגרום לפגיעה במרחב הסייבר, לפגיעה בעולם הפיזי (למשל פגיעה במערכות רפואיות או בתשתיות אנרגיה), לפגיעה קשה בתפקוד המשק, ואף לפגיעה בחיי אדם. תקיפות הסייבר הולכות והופכות מתוחכמות יותר, ותוצאותיהן קשות יותר ומורכבות יותר לטיפול.

חברות המספקות שירותים דיגיטליים ושירותי אחסון, כהגדרתם בחוק התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – החוק), מתאפיינות בחיבוריות גבוהה לגופים רבים במשק הישראלי, לרבות משרדי ממשלה וגופים ציבוריים, ובהם גם גופים ביטחוניים, תשתיות מדינה קריטיות, ארגונים חיוניים לתפקודו של המשק, ועוד. בשל חיבוריות זו, הנזק שנגרם מתקיפה כנגד חברות אלו עלול להתפשט ולהשפיע על חברות רבות במשק.

<sup>1</sup> ס"ח התשפ"ד, עמ' 410, ועמ' 1098.

נוסף על כך, למרות רגישותן וחשיבותן המשקית של חברות אלו, אין כיום גורם ממשלתי האמון על הסדרת פעילותן בכל הנוגע להגנת הסייבר. לעניין חברות כאמור המחזיקות או מעבדות מידע אישי, קיימת הסדרה של פעילות זו על-ידי הרשות להגנת הפרטיות. בנסיבות אלה, ספקים של שירותי אחסון ושל שירותים דיגיטליים מהווים יעד מועדף לתקיפות סייבר.

בייחוד בתקופת הלחימה הנוכחית, תקיפות סייבר חמורות נגד ספקים אלה עלולות להביא לפגיעה רחבה בביטחון המדינה, בביטחון הציבור או בקיום האספקה והשירותים החיוניים.

כדי להתמודד עם הצורך המתואר לעיל, התקנה הממשלה, ביום י"ד בכסלו התשפ"ד (27 בנובמבר 2023), את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (התמודדות עם תקיפות סייבר חמורות במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון), התשפ"ד-2023 (להלן – תקנות שעת החירום), ובסמוך לכך, ביום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023) חוקק החוק אשר החליף את תקנות שעת החירום. ביום י"ז בתמוז התשפ"ד (23 ביולי 2024) הווארד תוקף החוק עד ליום ב' בניסן התשפ"ה (31 במרץ 2025).<sup>2</sup> החוק מסמך עובד מוסמך במערך הסייבר הלאומי, בשירות הביטחון הכללי או במלמ"ב (להלן – הגופים) להודיע לספק על קיומו של חשש לתקיפת סייבר חמורה נגדו, ובהמשך לכך, במקרים מסוימים, לתת לספק הנתקף הוראות לצורך איתור התקיפה, מניעתה או בלימתה. הכל, במטרה לאפשר התמודדות עם התגברות והתעצמות מתקפות הסייבר אגב הלחימה המתמשכת במסגרת הפעולות הצבאיות המשמעותיות ובמהלכן. החוק קובע תנאים שונים ושלבים מפורטים ומדורגים עד למתן הוראות לספק, וכן קובע הוראות לעניין ההוראות לספק עצמן, כל זאת, במטרה להבטיח כי הוראות כאמור יינתנו רק בהתקיים תקיפת סייבר חמורה כהגדרתה בחוק, ובנסיבות בהן ספק לא פעל באופן הולם ובתוך פרק זמן סביר שניתן לו לטיפול בתקיפת הסייבר החמורה, או לא הגיש תצהיר בדבר יישום הנחיות אבטחה בתקן רלוונטי כקבוע בחוק; כמו כן, במטרה להבטיח כי כאשר יינתנו הוראות, יינתנו רק ההוראות החיוניות והשקולות הנחוצות להתמודדות עם תקיפת הסייבר החמורה.

כפי שנכתב בדברי ההסבר להצעת החוק,<sup>3</sup> עוד טרם חקיקתו, הנחת העבודה של גורמי הממשלה הנוגעים בדבר הייתה שלאחר חקיקתו, מרבית הספקים יטפלו באופן הולם בתקיפת הסייבר החמורה, בוודאי בעת לחימה, ואם יבקשו אף יינתן להם סיוע והכוונה על ידי הגופים. בה בעת, החקיקה נועדה להקנות סמכות, בתקופת החירום הכרוכה בפעולות הצבאיות המשמעותיות, לתת הוראות לספקי שירותים דיגיטליים או שירותי אחסון אשר לא יפעלו כך, נוכח הנסיבות והסיכונים שפורטו כאמור.

התקופה שחלפה מאז חקיקת החוק, מאששת את הנחת העבודה האמורה. בתקופת החוק ועד למועד זה, חל שיפור ניכר בהתמודדות ספקים עם תקיפות סייבר חמורות. ספקים אשר כלפיהם בוצעה תקיפת סייבר חמורה ועודכנו על כך, טיפלו בתקיפה באופן הולם ובפרק זמן סביר כמוגדר בחוק, לעיתים תוך שניתן להם סיוע והכוונה על ידי הגופים, ובהתאמה עד כה לא נדרש מתן הוראות מכוח סעיף 3(4) לחוק. בתקופה זו אוששה חשיבות החוק והאיזון המידתי הקבוע בו וכן הבניית התהליך ושיקול הדעת, שלפיהם מופעלת סמכות לצורך הגנה, רק כאשר האינטרס הציבורי, בשים לב למצב הלחימה, מחייב זאת.

## סעיף 1

בשים לב לאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, נוכח מטרות החקיקה, נוכח המשך מצב הלחימה "חרבות

<sup>2</sup> ס"ח התשפ"ד, עמ' 1098.

<sup>3</sup> הצעות חוק הממשלה 1688, כ"ג בכסלו התשפ"ד (6 בדצמבר 2023).

ברזל", על סיכוני ואתגרי הסייבר הכרוכים בו והצורך המבצעי לאומי הנגזר מכך, כדי לאפשר המשך התמודדות חיונית עם תקיפות סייבר במגזר השירותים הדיגיטליים ושירותי האחסון במצב לחימה זה, ובשים לב לאיזונים הקבועים בחוק כפי שפורטו, מוצע להאריך את הוראת השעה עד יום ט' בחשוון התשפ"ו (31 באוקטובר 2025). יודגש, כי לפי סעיף 2 לחוק, אחד התנאים המצטברים להפעלת סמכותו של מנהל מוסמך לקבוע כי תקיפת סייבר מסוימת היא תקיפת סייבר חמורה, הוא התרחשותה במהלך תקופת הפעולות הצבאיות המשמעותיות; כך שאם תסתיים תקופת הפעולות הצבאיות המשמעותיות לפני תום התקופה המוצעת, ממילא לא ניתן יהיה להפעיל את הסמכות מכוח החוק, גם אם החוק עצמו יעמוד בתוקפו. מכאן שמשמעות ההארכה המתבקשת בפועל, נוכח נוסח החוק, היא לתקופה האמורה או עד תום "חרבות ברזל" לפי המוקדם.